

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě projednal v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Evy Dvořákové a soudců JUDr. Danuše Teschlerové a Mgr. Lumíra Čablíka ve veřejném zasedání konaném dne 14. března 2016 **odvolání státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Bruntále**, proti rozsudku Okresního soudu v Bruntále ze dne 30. 11. 2015 sp. zn. 4 T 116/2015 a rozhodl **t a k t o** :

Podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr. řádu se z podnětu odvolání státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Bruntále napadený rozsudek **z r u š u j e** ve výroku o trestu a za podmínek ustanovení § 259 odst. 3 tr. řádu se obžalovaný

J. B. ,

nar. XXX v XXX, OSVČ, trvale bytem XXX, okres XXX,

n o v ě o d s u z u j e

podle § 185 odst. 2 trestního zákoníku za použití § 43 odst. 1 trestního zákoníku k **ú h r n n ě m u** trestu odnětí svobody **v t r v á n í 3 (t ř í) r o k ů**.

Podle § 84 trestního zákoníku a § 85 odst. 1 trestního zákoníku se obžalovanému výkon trestu **p o d m í n ě n ě o d k l á d á** na zkušební dobu v trvání **5 (p ě t i) r o k ů** za současného vyslovení **d o h l e d u**.

Podle § 85 odst. 2 tr. zákoníku se mu současně podle § 48 odst. 4 písm. d) tr. zákoníku, jako podmínka osvědčení se ve zkušební době podmíněného odsouzení,

ukládá povinnost podrobit se vhodným programům psychologického poradenství.

Jinak zůstává napadený rozsudek **n e z m ě n ě n .**

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem Okresního soudu v Bruntále byl J. B. uznán vinným pod bodem ad 1) výroku zločinem týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zákoníku, pod bodem ad 2) výroku zvláště závažným zločinem znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku a pod bodem ad 3) výroku zločinem vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. e) tr. zákoníku. Odsouzen byl podle § 185 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 3 roků. Podle § 84 tr. zákoníku a § 85 odst. 1 tr. zákoníku byl obžalovanému výkon trestu podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 4 roků za současného vyslovení dohledu.

Dle skutkových zjištění okresního soudu obžalovaný pod bodem ad 1) výroku v přesně nezjištěných dnech od podzimních měsíců roku 2010 do 2. 11. 2013 v XXX, okres XXX, v rodinném domě č. XXX v různých místnostech opakovaně pravidelně fyzicky napadal a psychicky týral svou družku M. B., se kterou žil ve společné domácnosti, a to často i před nezletilým synem, tuto slovně urážel, ponižoval ji, snižoval její sebevědomí, zakazoval styk a kontakt s rodinnými příslušníky, což se stupňovalo až do doby posledního fyzického napadení, kdy poškozená opustila společné bydlení, v době kdy byl doma, jí bil dlaní i obden, přičemž zvláště hrubým způsobem si počínal zejména, když: dne 10. 10. 2010 v místnosti kuchyně poškozenou uchopil jednou rukou za krk, silou s ní narazil na zárubně dveří, zde ji i nadále držel v oblasti krku a přiškrcoval, vyčítal jí poškození podlahy, uchop uvolnil až po příchodu nezletilého syna L., nar. XXX, který křičel a plakal, poškozená upadla na zem, po čtyřech se s bolestí hlavy doplazila do ložnice, ulehla na postel, další čtyři dny ležela a spala, aniž by vyhledala lékařské ošetření; v přesně nezjištěný den počátkem roku 2011 vyžadoval, aby poškozená vykonávala úkony, které jí nařídil, a když se snažila ohradit a odmítla, uchopil ji za krk, začal škrtit se slovy „ty víš hovno, co já musím všechno stihnout, ty jsi mimo, tak drž hubu a dělej“; v přesně nezjištěný den v letních měsících roku 2011 požadoval po poškozené, aby vzbudila nezletilého syna, když odmítla, opětovně ji uchopil oběma rukama za krk, narazil na zeď, rdousil až do doby, kdy se jí ze slabosti podlomily nohy, a upadla na podlahu, v následujících dnech po návratu ze zaměstnání ji udeřil rukou do obličeje proto, že nestáhla žaluzie; dne 20. 3. 2012 ji rukama strčil do těla, natlačil na zeď, jednou rukou uchopil za krk a druhou ji udeřil do obličeje a způsobil jí poranění nad levým okem, pro bolest hlavy a zvracení poškozená následující den vyhledala lékařské ošetření; dne 2. 6. 2012 udeřil poškozenou pěstí do žeber, až upadla na podlahu, špatně se jí dýchalo, takže vyhledala lékařské ošetření bez dalšího výraznějšího léčení; v přesně nezjištěný den v průběhu vánočních svátků roku 2012 opakovaně udeřil poškozenou pěstí do obličeje, urážel ji a vyčítal, že „kurví vánoce jemu i synovi“, po pádu na zem ji dále bil pěstí do rukou a nohy a v závěru ji kopl do nohy, kdy poškozená lékařské ošetření nevyhledala; dne 20. 8. 2013 bezdůvodně udeřil poškozenou pěstí do zátylku, až ztratila vědomí, probrala se na podlaze, byla otřesena, pro bolest měla problém se postavit na nohy a bolest v zátylku pociťovala dalších 14 dnů, aniž by vyhledala

lékařské ošetření; dne 2. 11. 2013 v kuchyni uchopil poškozenou za rameno, tuto si otočil k sobě, uchopil za krk a silou rdousil, až upadla na podlahu, bosou nohou jí šlápnul do oblasti břicha a vyhrožoval jí, že nezletilého syna si nikdy neodvede, i kdyby ji měl zabít, kdy poškozená následně vyhledala lékařské ošetření a pro podvrtnutí krční páteře i zhmoždění břišní stěny byla léčena po dobu přibližně dvou týdnů, přičemž vzhledem k opakovaným brutálním fyzickým a dlouhodobým psychickým útokům ze strany obžalovaného, poškozená s nezletilým synem opustila společné bydlení, avšak dosud trpí stavy úzkosti, poruchou přizpůsobení, vyhledala odbornou pomoc, má obavy z obžalovaného a kontakt s ním probíhá pouze v přítomnosti třetí osoby.

Pod bodem ad 2) výroku napadeného rozsudku obžalovaný, dle skutkových zjištění okresního soudu, dne 15. 8. 2014 v XXX, okres XXX, na chodbě rodinného domu č. XXX při vyřizování společných záležitostí, kdy poškozená M. B. stála u vchodových dveří, tuto za ruku vtáhnul dovnitř a dveře za ní zavřel, nejprve jí sdělil, že jej vzrušuje a požaduje sex, po odmítnutí poškozenou k ní přistoupil, začal jí svlékat oblečení, opakovaně jí stahoval ramínka od podprsenky a trička, která si zpět upravovala, snažil se jí obnažit prsa, rozepínal pásek od kalhot, sahal do kalhotek, tlačil ji ke schodům vedoucím do horního patra a držel za ruku, stále vyžadoval sex, po opakovaném odmítání na její nesouhlas nereagoval, nakonec si sedl na schody, stáhnul si trenýrky, kdy měl již ztopořený penis, přes její nesouhlas a hlasité volání, aby svého jednání zanechal, ji přiměl k tomu, aby mu pohlavní úd třela rukou, což poškozená z obavy z případného dalšího fyzického napadení po dlouholetých zkušenostech s obžalovaným učinila, až do výronu semene obžalovaného a pod bodem ad 3) výroku dne 26. 4. 2015 kolem 09.00 hodin v XXX, okres XXX, před rodinným domem č. XXX v rámci předávání nezletilého syna L., nar. XXX, zpět poškozené M. B., po předchozím hovoru o budoucnosti nezletilého syna po ukončení jejich soužití, kdy poškozená nabídla obžalovanému společné sezení v ATM Centru (Fond ohrožených dětí) a uzavření dohody, jí sdělil, že „jestli chce nějakou dohodu, aby vše stáhla a uvědomila si, že mu hrozí až 8 let a právníci jej stáli již 100.000 Kč, a pokud to nestáhne, tak ihned podá trestní oznámení na jejího otce s tím, že má spoustu fotek, videí a SMS z jejich společného soužití v XXX, a ona nemá nic“.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonem stanovené lhůtě odvolání státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Bruntále, a to v neprospěch obžalovaného, zaměřené proti výroku o trestu. V odůvodnění odvolání uvedla, že plně souhlasí se závěry okresního soudu, vztahujícími se k výroku o vině, avšak nemůže akceptovat rozhodnutí o trestu, kdy byl obžalovanému uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání 3 roků s podmíněným odkladem výkonu trestu na zkušební dobu v trvání 4 let, za současného vyslovení dohledu, kdy nalézací soud své rozhodnutí odůvodnil mimo jiné tím, že obžalovaný ustal ve svém protiprávní jednání proti poškozené, v důsledku návštěv psychologa získal na celou trestnou činnost objektivnější pohled, podílí se na výchově nezletilého syna a přispívá na jeho výživu. Toto stanovisko okresního soudu nelze akceptovat zejména proto, že bylo jednoznačně prokázáno, že se obžalovaný dlouhodobě dopouštěl trestné činnosti závažného charakteru a různé povahy. Od roku 2010, kdy se dopouštěl zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr.zákoníku ve svém jednání postupně zvyšoval stupeň brutality, poškozenou pravidelně fyzicky napadal tak, že docházelo i k újmě na zdraví a v některých případech musela vyhledat lékařskou pomoc. Týral ji však zejména psychicky, kdy jí vyhrožoval, že pokud by od něj odešla, postará se o to, aby přišla o nezletilého syna, a udělá z ní blázna. Po ukončení společného soužití s již delším časovým odstupem se dopustil i zvlášť

závažného zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr.zákoníku a též, již v průběhu trestního řízení, se dopustil i zločinu vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. e) tr.zákoníku, když chtěl tímto způsobem celé trestní řízení ovlivnit a působit tak na poškozenou, aby celou záležitost stáhla či proti němu nevypovídala a újmou vyhrožoval rovněž jejímu otci. Obžalovaný po celou dobu trestního řízení trestnou činnost popíral, snažil se důkazní situaci zvrátit v neprospěch poškozené, kterou také obviňoval z toho, že se trestné činnosti dopouštěla naopak ona vůči němu a podal na ni dokonce trestní oznámení. Připustil pouze to, že musel poškozenou občas okřiknout a „proplesknout“ kvůli jejímu nízkému tlaku.

Teprve po proběhlém obsáhlém dokazování až v závěrečné řeči pouze uvedl, že cítí vinu za jednání pod bodem 1) a své chyby by v budoucnu již nechtěl opakovat. Ostatní trestnou činnost však i nadále popíral. Obžalovanému je nutno ukládat trest v sazbě od 2 do 10 let. Skutečnost, že se dopustil více trestných činů, mu přitěžuje právě tak jako to, že v trestné činnosti pokračoval delší dobu. S ohledem na výše uvedené nelze jeho výpověď hodnotit jako polehčující okolnost plného doznání, polehčovala mu pouze dosavadní bezúhonnost. Nelze ani dovodit, že by svého jednání výrazně litoval, když z větší části po celou dobu trestnou činnost popíral, neměl na své jednání kritický náhled a nedocenil ani to, že se hrubým způsobem choval k poškozené i před nezletilým synem, který začal nevhodný způsob jednání rovněž praktikovat, a to nejen ve vztahu k matce, ale i ve vztahu k babičce a dalším osobám, k nimž začal být zvýšeně agresivní. Obžalovaného se bál a s tímto se svěřil i cizím osobám. Skutečnost, že obžalovaný v protiprávním jednání ustal, nastala pouze z toho důvodu, že poškozená eliminovala situace, kdy by se s obžalovaným mohla nacházet v jakékoliv situaci sama, bez přítomnosti třetí osoby. Trest uložený okresním soudem pouze jeden rok nad dolní hranicí zákonné trestní sazby je nutno považovat za nepřiměřeně mírný, když neodráží závažnost celé kauzy její dopad ani osobu obžalovaného a možnosti jeho nápravy. Poté navrhla, aby Krajský soud v Ostravě podle § 258 odst. 1 písm. e) tr.ř. zrušil v napadeném rozsudku výrok o trestu a sám podle § 259 odst. 3, odst. 4 tr.ř. obžalovanému J. B. podle § 185 odst. 2 tr.ř. uložil úhrnný nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání kolem 4 let a pro jeho výkon ho zařadil do věznice s ostrahou.

Krajský soud podle § 254 odst. 1 tr. řádu přezkoumal zákonnost a odůvodněnost výroků napadeného rozsudku a správnost postupu řízení rozhodnutí předcházející, a to z hlediska vytýkaných vad, kdy výrokem o vině se, vzhledem k tomu, že obžalovaný zaměřil své odvolání toliko do výroku o trestu, zabýval pouze z toho hlediska, zda zvolená právní kvalifikace pro jeho jednání je v souladu se skutkovými zjištěními, kdy zjistil, že rozhodnutí o vině je správné, a po přezkoumání věci dospěl k závěru, že z podnětu odvolání státní zástupkyně je nutno rozhodnout výrokem shora.

Ve veřejném zasedání předložil obž. J. B. závěry psychologického vyšetření klinické psycholožky, v jejíž péči se dlouhodobě nachází. Z této zprávy vyplývá, že vyjma trvajících individuálních terapií, proběhla v únoru roku 2016 i rodinná terapie společně s jeho synem L., zaměřená mj. na podporu a posílení jejich vzájemného vztahu. Syn L. byl zpočátku nejistý, v jeho chování byly patrné neurotické projevy, postupně se však v rámci konzultace dobře adaptoval a reagoval spontánně. Sám sdělil, že bydlí u táty v XXX a u mámy v XXX a líbilo by se mu, kdyby mohl být vždy tři týdny u maminky a týden u tatínka tak, jak to bylo dříve, protože si stihl u každého z nich dobře pohrát. Nezletilý uvedl, že v noci často nemůže spát, mívá škaradé sny a budí se. Společně s psycholožkou rozebrali trávení volného času, kamarády, zájmy, vzpomínky z dřívějšíka, strachy a obavy. Dle klinického dojmu se jedná o chlapce s dobrými intelektovými předpoklady, který se snaží zvládat rozchodový spor rodičů, má je oba rád, potřebuje trávit čas s oběma. Citlivě vnímá

vzájemné postoje rodičů, pamatuje si jejich spory. Psycholožka doporučila s chlapcem absolvovat psychoterapii, která by mu pomohla překonat obtíže spojené se vzpomínkami na předchozí soužití rodičů. Dále doporučila, aby při předávání chlapce nebyl vystavován konfliktnímu setkání rodičů.

Ve veřejném zasedání pak přítomný zmocněnec poškozené uvedl, že od své klientky dostal pokyn k tomu, aby sdělil, že potvrzuje, že chování obžalovaného se zlepšilo vůči její osobě i synovi. Syn navštěvuje společenství ohrožených dětí, návštěvy syn přijímá kladně a jeho chování se skutečně zlepšilo. Matka i přesto, čím prošla, v podstatě myslí na svého syna a navrhl, aby krajský soud dal obžalovanému šanci.

Krajský soud se v rámci přezkoumání věci ztotožnil s právními závěry soudu prvního stupně, vztahujícími se k právní kvalifikaci jednání obžalovaného, popsaného pod body 1) – 3) výroku napadeného rozsudku, které pod bodem ad 1) naplňuje všechny zákonné znaky skutkové podstaty zločinu týrání osoby žijící ve společném bytě podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr.zákoníku, pod bodem 2) výroku zvláště závažného zločinu znásilnění podle § 185, odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku a pod bodem 3) výroku zločinu vydírání, podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. e) tr. zákoníku, neboť skutková zjištění, která nalézací soud učinil, jsou v souladu s uvedenou právní kvalifikací.

Pokud jde o otázku trestu, pak na jednu stranu ve shodě s odvolacími námitkami státní zástupkyně dospěl k závěru, že trest uložený obžalovanému je s ohledem na délku, způsob, intenzitu i následky jeho protiprávního jednání nepřiměřeně mírný. Na druhou stranu však musel vzít i zřetel na závěry klinické psycholožky, která vede individuální psychologickou terapii obžalovaného a vyšetřila i nezletilého syna obžalovaného a poškozené, a také názor samotné poškozené, která přes veškeré týrání a utrpení, jemuž byla vystavena, má zájem na tom, aby byl jejich syn vychováván oběma svými rodiči.

Na základě výše uvedených skutečností pak krajský soud podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr.ř. z podnětu odvolání státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Bruntále napadený rozsudek zrušil ve výroku o trestu a za podmínek ustanovení § 259 odst. 3 tr. ř. nově rozhodl tak, že podle § 185 odst. 2 tr.zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr.zákoníku obžalovanému uložil úhrnný trest odnětí svobody v trvání 3 roků, jehož výkon mu podle § 84 a § 85 odst. 1 tr.zákoníku podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání 5 roků, za současného vyslovení dohledu. Podle § 85 odst. 2 tr.zákoníku mu současně podle § 48 odst. 4 písm. d) tr.zákoníku jako podmínku osvědčení se ve zkušební době podmíněného odsouzení uložil povinnost podrobit se vhodným programům psychologického poradenství. Obžalovanému tedy jednak prodloužil zkušební dobu podmíněného odsouzení na samotné maximum, které činí 5 let, a jednak jeho osvědčení ve zkušební době vázal v podstatě na výsledky působení psychologa. Takto zvolený trest je dle názoru krajského soudu zcela v souladu s ust. §§ 37, 38 a 39 tr. zákoníku, kdy konkrétní výměra trestu, délka zkušební doby i stanovená podmínka osvědčení odpovídá, jak zjištěnému stupni škodlivosti jednání obžalovaného, tak i možnosti jeho nápravy.

P o u č e n í :

- I. Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

II. Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání, které lze podat ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí prostřednictvím soudu I. stupně

Dovolání mohou podat:

- a) nejvyšší státní zástupce ve prospěch i neprospěch obviněného
- b) obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká

Obviněný může podat dovolání pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno

Příslušný k rozhodnutí o podaném dovolání je Nejvyšší soud České republiky v Brně.

V dovolání musí být uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu a z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a)-l) nebo § 265b odst. 2 tr.ř., o které se dovolání opírá. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Ostravě dne 14. března 2016

Za správnost vyhotovení:
Drahomíra Anlaufová

JUDr. Eva D v o ř á k o v á , v. r.
předsedkyně senátu

Vypracovala:
JUDr. Danuše Teschlerová, v. r.